Notitie Economische Toplocaties 2025

Augustus 2026

Auteurs:
Peter Louter
Pim van Eikeren

Bureau Louter
Rotterdamseweg 183c
2629 HD Delft
Telefoon: 015-2682556
peter@bureaulouter.nl
www.bureaulouter.nl

Verwijzing naar resultaten uit deze notitie is toegestaan, mits voorzien van een duidelijke bronvermelding, namelijk: 'Bureau Louter (2026) Economische Toplocaties 2026'

1 Inleiding

In dit onderzoek zijn (verschillen in) economische prestaties van gemeenten bepaald voor het peiljaar 2024, met een onderscheid naar economische sectoren. In het kader 'methodiek' is aangegeven hoe de scores zijn bepaald. De totaalscore is gebaseerd op 24 indicatoren, namelijk de relatieve vertegenwoordiging van het aantal arbeidsplaatsen en de relatieve vertegenwoordiging van de toegevoegde waarde, beide onderverdeeld naar twaalf economische sectoren (zie tabel 1.1).

De twaalf sectoren kunnen nog worden gebundeld naar drie brede typen economische activiteiten[1]:

1. materiaalgeoriënteerde activiteiten, die zich bezighouden met de winning, productie en distributie van materiële goederen. Dit type activiteiten is vooral op bedrijventerreinen te vinden;
2. informatiegeoriënteerde activiteiten, die zich bezighouden met het verkrijgen, verwerken en verstrekken van informatie. Dit type activiteiten is vooral in kantoren gevestigd;
3. personengeoriënteerde activiteiten, die zich bezighouden met allerlei typen dienstverlening aan particulieren. Dit type activiteiten is vooral te vinden in voorzieningencentra en in de woonbebouwing.

Methodiek

Er zijn twaalf economische sectoren onderscheiden. Hun relatieve vertegenwoordiging (per duizend inwoners van 18-66 jaar) is zowel bepaald voor het aantal banen (werknemers plus zelfstandigen) als voor de toegevoegde waarde (productie min inkoop van goederen en diensten). De relatieve vertegenwoordiging is daarbij steeds berekend als index van het nationaal gemiddelde, dat op 1 is gesteld. Vervolgens zijn de scores geordend van hoog naar laag en omgezet in rapportcijfers met een maximum van 10, een minimum van 3 en een gemiddelde van 6.5
Om tot totaalscores te komen, worden de scores op het aantal banen voor de twaalf sectoren gewogen met de aandelen van die sectoren in het nationaal aantal banen en de scores op de toegevoegde wwaarde voor de twaalf sectoren met de aandelen van die sectoren in de nationale toegevoegde waarde. De totaalscores voor banen en toegevoegde waarde worden vervolgens gewogen met gewichten van respectievelijk 0.512 voor de arbeidsplaatsen en 0.488 voor de toegevoegde waarde om tot een totaalscore te komen. De gewichten zijn gebaseerd op de oordelen van 150 deskundigen op het gebied van ruimtelijke economie (uit de wetenschap en het beleid).

Benadrukt moet worden dat het om *relatieve* prestaties gaat: gecorrigeerd is voor de omvang van gemeenten, zodat Schiermonnikoog in principe dezelfde kans heeft om hoog te eindigen op de ranglijst als Amsterdam.

Tabel 1.1 Sectorindelingen

Sector	Brede sector
Landbouw	Materiaalgeoriënteerd
Industrie	Materiaalgeoriënteerd
Bouwnijverheid	Materiaalgeoriënteerd
Transport	Materiaalgeoriënteerd
Groothandel	Materiaalgeoriënteerd
Zakelijke diensten	Informatiegeoriënteerd
Financiële diensten	Informatiegeoriënteerd
Openbaar bestuur	Informatiegeoriënteerd
Zorg en welzijn	Personengeoriënteerd
Onderwijs	Personengeoriënteerd
Detailhandel	Personengeoriënteerd
Vrijetijdsactiviteiten	Personengeoriënteerd

[1] P.J. Louter (1994) *Materiaalgeoriuënteerde, personengeoriënteerde en informatiegeoriënteerde activiteten: een andere kijk op regionale werkgelegenheidsgroei* (in H. Scholten en S.C. de Groot (red.) Arbeidsmarkt en Sociale Zekerheid)

2 Gemeentelijke ranglijst

In figuur 2.1 staat een kaartbeeld met de economische prestaties per gemeente in 2024 en in figuur 2.2 een kaartbeeld met de ontwikkeling van de economische prestaties in de periode 2014-2024. Hoge scores zijn rood in de kaart, lage scores blauw. Kernsteden zijn met een gele contour weergegeven, regionale kernen met een groene stip (zie bijlage I voor een toelichting bij deze begrippen).
In paragraaf 3 staan ranglijsten voor de top-15 (totale bedrijvigheid) en voor de top-10 per breed type economische activiteiten. De kaartbeelden in deze paragraaf tonen het totaalbeeld per gemeente. In bijlage II staat de ranglijst voor alle 342 gemeenten, gesorteerd naar hun positie in de ranglijst voor peiljaar 2024. Tevens staan daarin de posities in 2014, de positie voor de ontwikkeling in de periode 2014-2024 en kenmerken van de gemeenten, zoals de provincie en het gemeentetype.

Uit het kaartbeeld blijkt bijvoorbeeld dat alle 29 kernsteden én alle 29 regionale kernen bovengemiddelde economische prestaties realiseren. Middelgrote en grote steden scoren dus hoog op economische prestaties, bij wat grotere steden vaak aangevuld met aangrenzende suburbane gemeenten die een 'opvangfunctie' vervullen voor economische activiteiten waarvoor de kernsteden zelf te weinig ruimte bieden (voorbeelden zijn Ouder-Amstel en Amstelveen bij Amsterdam, Nieuwegein bij Utrecht en Son en Breugel en Veldhoven bij Eindhoven).

Er kunnen allerlei gemeentelijke ranglijsten worden gemaakt. Als illustratie staat in tabel 2.1 de gemeentelijke top-3 per provincie voor de economische prestatie in 2024, met hun positie in de ranglijst en het gemeentetype waar zij toe zijn gerekend.

Tabel 2.1 Top-3 economische prestaties 2024 per provincie

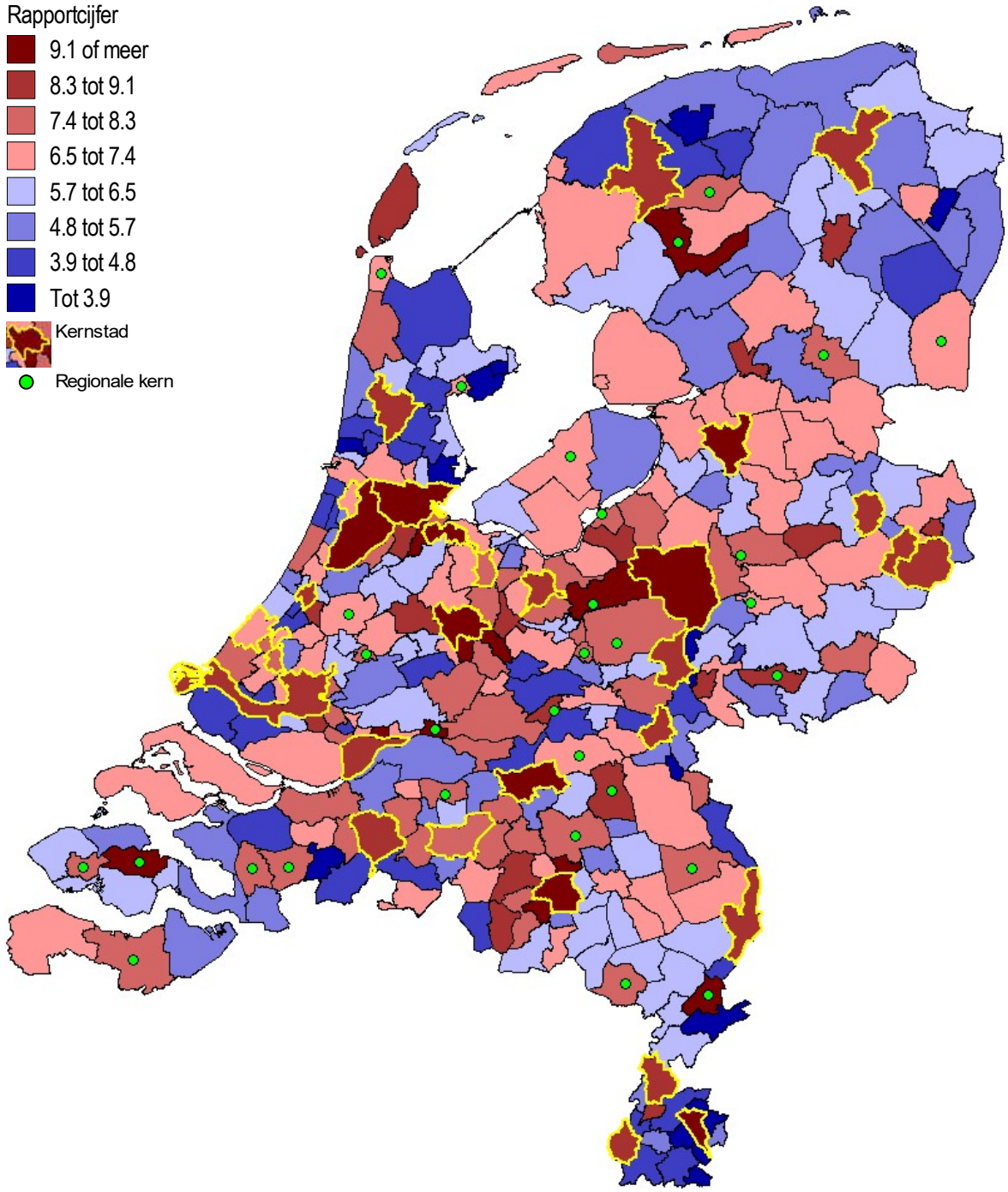
Provincie	Goud	Zilver	Brons
Groningen	37 Groningen	125 Veendam	193 Eemsdelta
Fryslân	12 Heerenveen	43 Leeuwarden	55 Smallingerland
Drenthe	33 Assen	48 Meppel	77 Hoogeveen
Overijssel	5 Zwolle	20 Oldenzaal	22 Almelo
Gelderland	14 Apeldoorn	18 Barneveld	24 Duiven
Flevoland	121 Lelystad	128 Urk	132 Noordoostpolder
Utrecht	6 Nieuwegein	7 Utrecht	10 Bunnik
Noord-Holland	1 Ouder-Amstel	2 Haarlemmermeer	11 Amsterdam
Zuid-Holland	15 Gorinchem	19 Sliedrecht	23 Rotterdam
Zeeland	8 Goes	89 Terneuzen	99 Middelburg
Noord-Brabant	3 Son en Breugel	4 Veldhoven	9 's-Hertogenbosch
Limburg	16 Heerlen	17 Roermond	28 Beek

Kernsteden
Regionale kernen
Suburbs
Landelijke gemeente

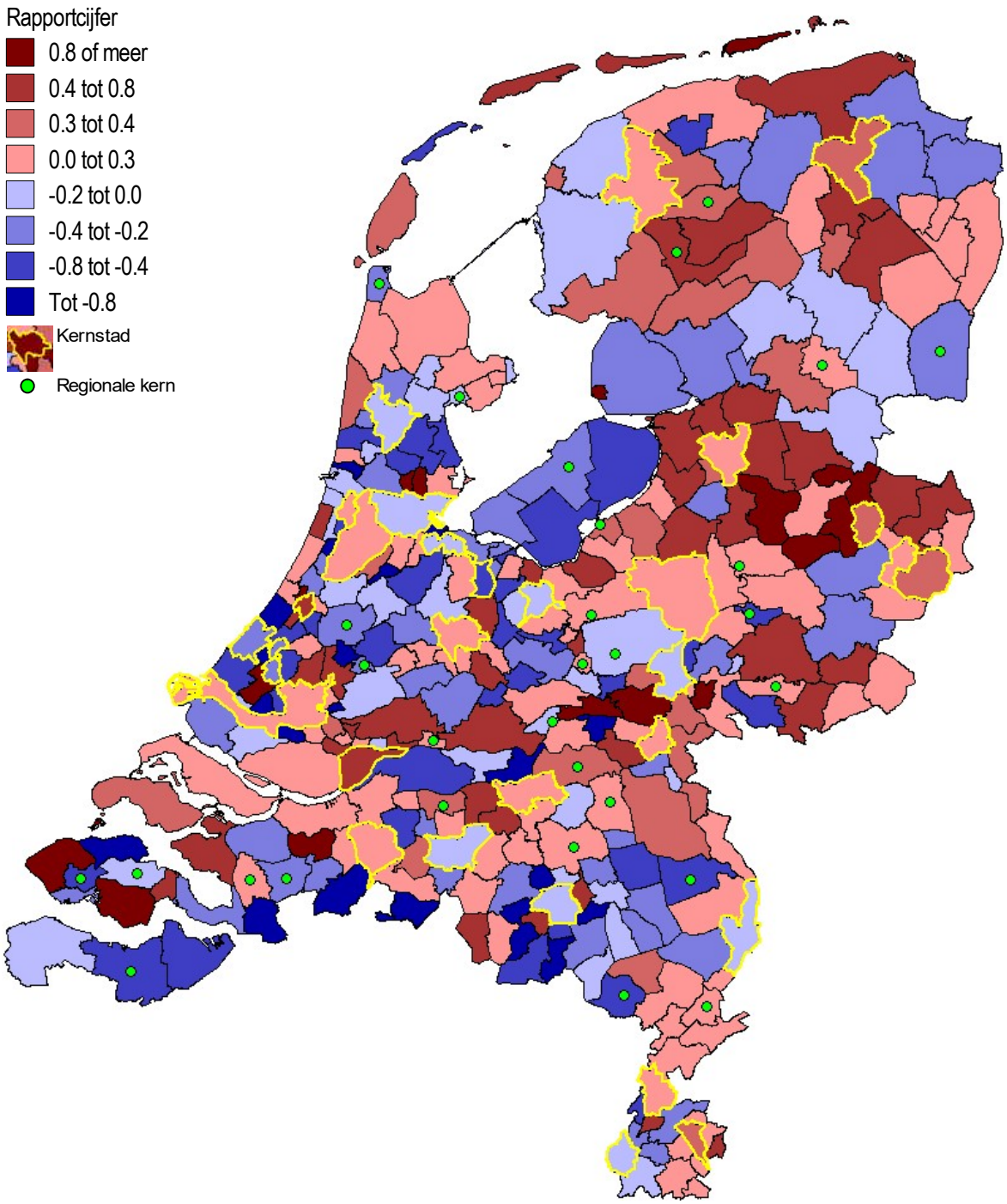
Toelichting:
Weergegeven zijn de nummers 1, 2 en 3 per provincie en hun positie in de ranglijst van 342 gemeenten. De stad Groningen neemt bijvoorbeeld positie 37 in.

Bij de interpretatie van de resultaten is het van belang dat in Drenthe, Flevoland en Zeeland geen kernsteden voorkomen. In de overige provincies staat steeds een kernstad in de top-3 (en soms twee, namelijk in Overijssel en Noord-Holland). In totaal staan er 11 kernsteden in een provinciale top-3, tien regionale kernen (waarvan vijf in de provincies zonder kernsteden; in Zeeland staan zelfs alle drie regionale kernen in de top-3), 11 suburbs en vier landelijke gemeenten

Figuur 2.1 Economische prestaties per gemeente, 2024

Figuur 2.2 Ontwikkeling economische prestaties per gemeente, 2014-2024

3 Resultaten op de kaart

Achtereenvolgens wordt in deze paragraaf ingegaan op de totale economische prestaties, de prestaties voor materiaalgeoriënteerde activiteiten, de prestaties voor informatiegeoriënteerde activiteiten en de prestaties voor personengeoriënteerde activiteiten.

Economische prestaties totale bedrijvigheid
Op de website van Bureau Louter staat een overzicht van de posities van alle 342 Nederlandse gemeenten op de ranglijst van economische prestaties[2] voor de jaren 2014, 2024 en de ontwikkeling in de 10-jaars periode 2014-2024. Op de website zijn weergegeven de economische prestaties in 2024 en voor de ontwikkeling van de economische prestatie in de periode 2014-2024. De gemeenten kunnen daar op de kaart worden 'aangewezen'. Alle gemeenten en hun posities op de ranglijst staan ook in bijlage II.

In tabel 3.1 staat de top-15 van Nederlandse gemeenten naar hun positie op de ranglijst van alle 342 gemeenten in 2024, alsmede hun positie op die ranglijst in 2014 (waarbij is gecorrigeerd voor gemeentelijke herindelingen in de periode 2014-2024) en het type gemeente. Er worden vier typen gemeenten onderscheiden, namelijk kernsteden, suburbs, regionale kernen en landelijke gemeenten (zie bijlage I). In een kolom 'Typering' staan opvallende kenmerken van de gemeenten. In dit geval is dat de vertegenwoordiging in de top-13 van tien gemeenten die liggen in de brede A2-as (de regio's die worden verbonden door de A2) van de regio Amsterdam tot de regio Eindhoven. Amsterdam en buurgemeenten zijn drie maal vertegenwoordigd (onder andere met de nummers 1 en 2), Utrecht en buurgemeenten ook drie maal en ook voor Eindhoven en buurgemeenten geldt dat (onder andere met de nummers 3 en 4). De kernstad 's-Hertogenbosch completeert het tiental. Ook staan er drie regionale kernen in de top-15 (Heerenveen, Gorinchem en Goes) en nog twee kernsteden in het oosten van Nederland (Zwolle en Apeldoorn). In totaal staan zeven kernsteden, vijf suburbs en drie regionale kernen in de top-15, maar geen enkele landelijke gemeente. De hoogst geplaatste landelijke gemeente is Sliedrecht (positie 19), gevolgd door Rijssen-Holten (positie 39), Texel (positie 40) en Ermelo (positie 42).

Tabel 3.1 Top-15 economische prestaties gemeenten voor totale bedrijvigheid, 2014 en 2024

Positie				
2024	**2014**	**Gemeente**	**Type gemeente**	**Typering**
1	1	Ouder-Amstel	Suburb	A2
2	3	Haarlemmermeer	Kernstad	A2
3	2	Son en Breugel	Suburb	A2
4	16	Veldhoven	Suburb	A2
5	4	Zwolle	Kernstad	
6	10	Nieuwegein	Suburb	A2
7	6	Utrecht	Kernstad	A2
8	5	Goes	Regionale kern	
9	8	's-Hertogenbosch	Kernstad	A2
10	12	Bunnik	Suburb	A2
11	9	Amsterdam	Kernstad	A2
12	25	Heerenveen	Regionale kern	
13	11	Eindhoven	Kernstad	A2
14	17	Apeldoorn	Kernstad	
15	14	Gorinchem	Regionale kern	

[2] Zie www.bureaulouter.nl /Homepage, door op de bovenste blauwe button te klikken ('Klik hier voor de positie van uw gemeente op de ranglijst').

Duidelijke stijgers op de ranglijst tussen 2014 en 2024 zijn Veldhoven (van 16 naar 4; uiteraard vooral dankzij ASML) en het Friese Heerenveen (van 25 naar 12). Ook Nieuwegein is verder gestegen binnen de top-10. Over het geheel genomen is er overigens sprake van een vrij hoge mate van stabiliteit: twaalf gemeenten stonden zowel in 2014 als in 2024 in de top-15.

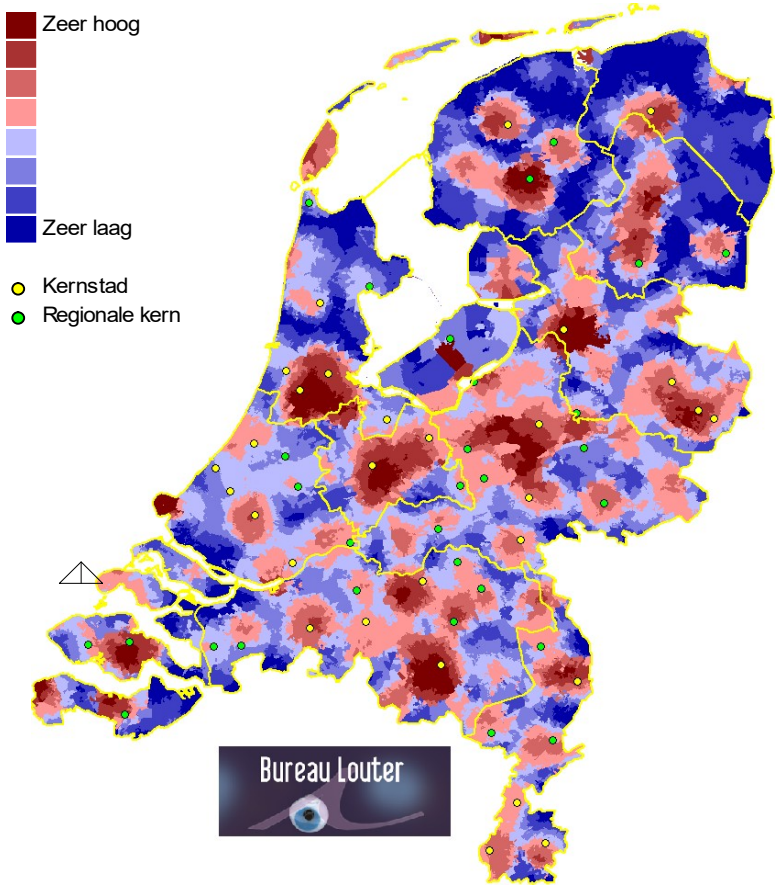
Een voordeel van de ontwikkelde methodiek is dat deze op elk gewenst ruimtelijk schaalniveau kan worden toegepast. Hierna worden kaartbeelden getoond die zijn opgebouwd vanaf een laag ruimtelijk schaalniveau, om vervolgens de grote lijnen in regionale verschillen in economische prestaties bloot te leggen via zogenaamde 'potentiaalscores'. Deze zijn te beschouwen als 'ruimtelijk-voortschrijdende gemiddelden'. De score wordt daarbij voor elk punt op de kaart (in dit geval pc5-gebieden: de vier getallen en de eerste letter van het postcodenummer) bepaald door alle punten binnen een bepaalde straal (zoals in deze notitie 10 of 20 kilometer hemelsbreed) mee te wegen bij het berekenen van de score, met een recht evenredig met de afstand afnemende bijdrage. Zie bijlage III voor een toelichting.

In figuur 3.1 staan de economische prestaties volgens de 10-kilometer potentiaal voor de situatie in 2024 (figuur 3.1a) en de ontwikkeling in de periode 2014-2024 (figuur 3.1b). Scores boven het nationaal gemiddelde zijn met roodtinten weergegeven (hoe roder, hoe hoger de score) en scores onder het nationaal gemiddelde met blauwtinten (hoe blauwer, hoe lager de score). Weergegeven in het kaartbeeld zijn de kernsteden (gele stippen) en de regionale kernen (groene stippen).

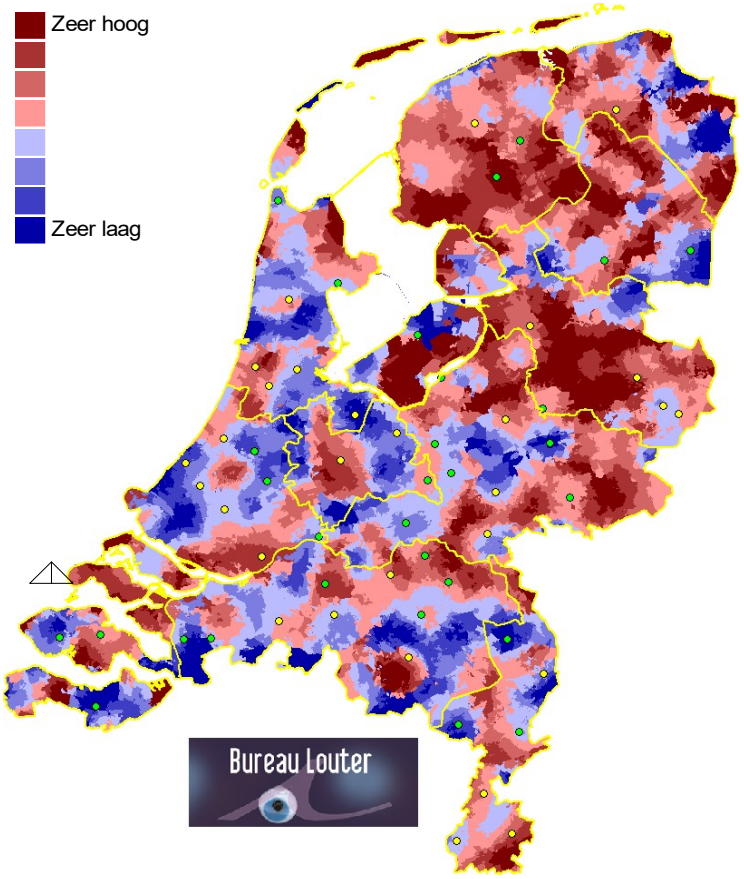
Uit het kaartbeeld voor de economische prestaties in 2024 (figuur 3.1a) blijkt dat de meeste kernsteden in gebieden liggen (binnen een straal van tien kilometer) met bovengemiddelde economische prestaties. Uitzonderingen met een benedengemiddelde regionale score buiten de Randstad zijn Heerlen, Sittard-Geleen, Nijmegen en Akmaar. Binnen de Randstad zijn vooral de bij de Noordvleugel van de Randstad achterblijvende economische prestaties in de Zuidvleugel van de Randstad opvallend (voor vier van de vijf kernsteden een benedengemiddelde score op economische prestaties). Door de oogharen heen kijkend zijn er in het kaartbeelden brede 'snelwegassen' (of 'corridors') te ontdekken, namelijk de A2-as (Amsterdam-Eindhoven), de A1-as (Amersfoort-Enschede) en de A28-as (Utrecht-Groningen).
Bij het kaartbeeld met de ontwikkeling van de economische prestaties in de periode 2014-2024 valt op dat het zeker niet uitsluitend regio's in de Randstad zijn die een bovengemiddelde ontwikkeling van de economische prestaties realiseren (zie figuur 3.1b). Dat geldt onder andere wel deels voor de Zuid-Hollandse eilanden en de regio rond de stad Utrecht, , maar niet voor de regio's Amsterdam, Den Haag en Rotterdam (waarbij moet worden aangetekend dat de regio Amsterdam desondanks in 2024 nog steeds zeer hoog scoort – zie figuur 3.1a). Van een bovengemiddelde ontwikkeling was vooral sprake in Overijssel en de Achterhoek en (met uitzondering van delen van de meest oostelijk gelegen gebieden) het Noorden van Nederland (zie figuur 3.1a). Hierbij moet worden opgemerkt dat alle onderliggende scores (arbeidsplaatsen en toegevoegde waarde naar twaalf economische sectoren) zijn uitgedrukt per duizend inwoners van 18-66 jaar. De economische prestaties zijn dus relatief: wanneer de ontwikkeling van de bedrijvigheid zich in regio A ongunstiger ontwikkelt dan in regio B, maar dat voor de ontwikkeling van het aantal inwoners van 18-66 jaar in nog sterkere mate geldt, resulteert voor de ontwikkeling van de bedrijvigheid *per inwoner* van 18-66 jaar in regio A een gunstiger ontwikkeling dan in regio B. Ook Veldhoven en omgeving kende een sterke ontwikkeling van de economische prestaties.

In figuur 3.2 staan dezelfde resultaten bij een grofmaziger ruimtelijk 'resolutieniveau', namelijk een 20 kilometer potentiaal in plaats van een 10 kilometer potentiaal. Daardoor komen meer globale ruimtelijk-economische ontwikkelingen naar voren en minder ruimtelijk detail.

Figuur 3.1 Economische prestatie totale bedrijvigheid, 10 kilometer potentiaalkaarten

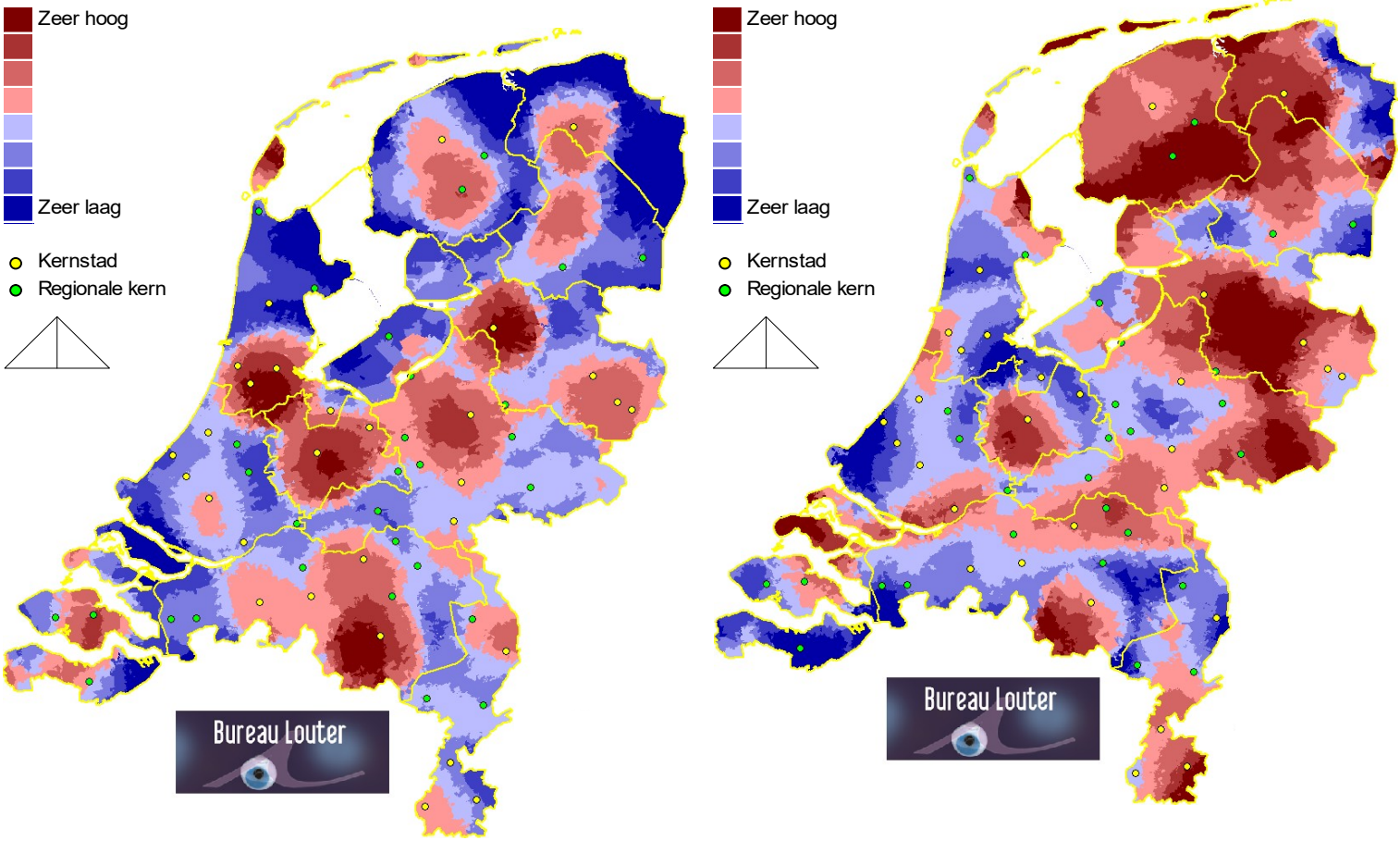

a. Economische prestaties 2024

b. Ontwikkeling economische prestaties 2014-2024

Figuur 3.2 Economische prestatie totale bedrijvigheid, 20 kilometer potentiaalkaarten

a. Economische prestaties 2024 **b. Ontwikkeling economische prestaties 2014-2024**

Uit figuur 3.2 komen de uitstekende economische prestaties van de A2-as (met een accent op de regio's Amsterdam, Utrecht en Eindhoven) naar voren, alsmede de economisch goed presterende driehoek Zwolle-Apeldoorn-Enschede/Hengelo. Daarbuiten zijn er nog 'rode eilanden' bij de Friese steden, de stad Groningen, Assen, Venlo, Maastricht, Goes en Texel. Ook in dit kaartbeeld verschijnen de benedengemiddelde economische prestaties voor de Zuidvleugel van de Randstad duidelijk op de kaart. Wat betreft de periode 2014-2024 blijkt dat grote delen van het oosten en noorden van Nederland een bovengemiddelde ontwikkeling van de economische prestaties hebben gekend. De regio's Utrecht en Eindhoven kenden een gunstiger ontwikkeling dan Amsterdam en de Zuidvleugel van de Randstad (met name Haaglanden). Ook zuidelijk Limburg realiseerde een bovengemiddelde relatieve ontwikkeling, met name door de achterblijvende ontwikkeling van het aantal inwoners van 18-66 jaar (een afnemende noemer leidt tot een toenemende score op de breuk).

Economische prestaties materiaalgeoriënteerde activiteiten
Dit betreft economische activiteiten die zich bezighouden met de productie en distributie van materiële goederen. Materiaalgeoriënteerde activiteiten bestaan uit landbouw, industrie, groothandel, transport en bouwnijverheid (zie tabel 1.1) In de top-10 (zie tabel 3.2) staan maar liefst vijf Brabantse gemeenten, terwijl Best en Geertruidenberg in 2014 nog in de top-10 stonden, maar nu niet meer. In de top-10 staat slechts één kernstad (Haarlemmermeer, met vooral een sterke vertegenwoordiging van groothandel en transport). Drie suburbs uit stadsgewest Eindhoven staan in de top-8 (koploper Veldhoven, Son en Breugel en Bladel). Een sterke verbetering van hun economische prestaties in de periode 2014-2024 leverden Waalwijk (van 18 naar 6), Zwartewaterland (van 17 naar 9) en Urk (van 47 naar 10).

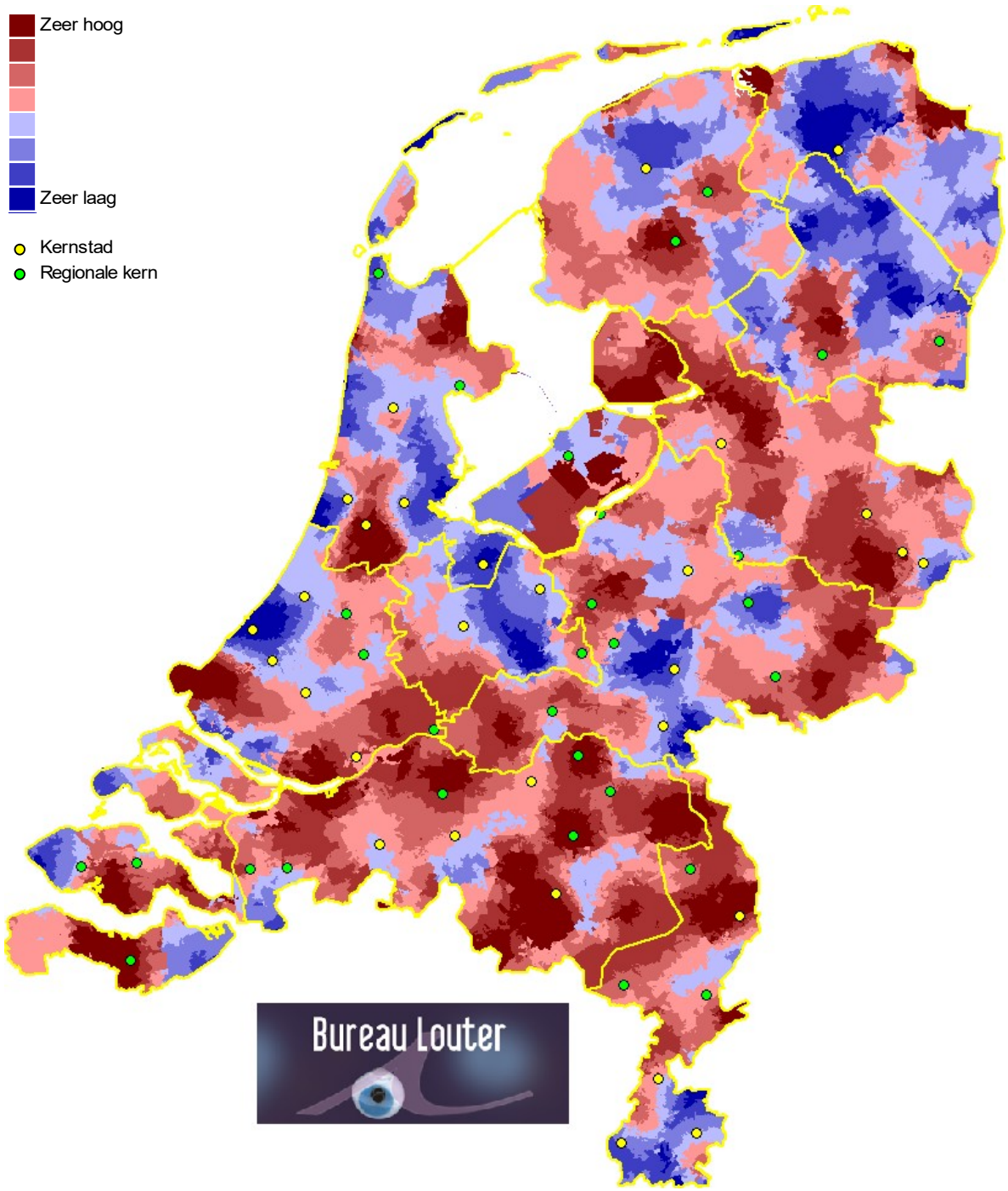
Tabel 3.2 Top-10 economische prestaties materiaalgeoriënteerde activiteiten, 2024

Positie 2024	Positie 2014	Gemeente	Type gemeente	Typering
1	3	Veldhoven	Suburb	Noord-Brabant
2	2	Haarlemmermeer	Kernstad	
3	4	Son en Breugel	Suburb	Noord-Brabant
4	1	Zoeterwoude	Suburb	
5	5	Moerdijk	Landelijke gemeente	Noord-Brabant
6	18	Waalwijk	Regionale kern	Noord-Brabant
7	8	Terneuzen	Regionale kern	
8	11	Bladel	Suburb	Noord-Brabant
9	17	Zwartewaterland	Suburb	
10	47	Urk	Landelijke gemeente	

Uit figuur 3.3 blijkt waar sprake is van hoge economische prestaties. Dat geldt voor vrijwel geheel Noord-Brabant, aangevuld met het noordelijk en middendeel van Limburg, Zeeland (met uitzondering van de kust) en de brede A15-zone door zuidoostelijk Zuid-Holland, zuidelijk Utrecht en zuidwestelijk Gelderland. Een tweede zone met overwegend hoge economische prestaties voor materiaalgeoriënteerde activiteiten bestaat uit (vrijwel de gehele) provincie Overijssel en de Gelderse regio Achterhoek. Ook verschijnen op de kaart de luchthaven Schiphol en de twee zeehaventerreinen van Eemsdelta, de Rotterdamse haven de Zeeuwse havens.

Economische prestaties informatiegeoriënteerde activiteiten
Dit betreft economische activiteiten die zich bezighouden met het verkrijgen, verwerken en verstrekken van informatie (zie tabel 1.1). Dit type activiteiten is vooral gevestigd in kantoren. Het gaat om kennisdiensten (zoals ICT en allerlei typen adviesbureaus), financiële diensten en openbaar bestuur. Ook hoofdkantoren zijn tot de informatiegeoriënteerde activiteiten gerekend.

Figuur 3.3 Economische prestaties materiaalgeoriënteerde activiteiten, 10 kilometer potentiaal

Met uitzondering van Renswoude (een kleine gemeente, maar wel met onder andere een groot hoofdkantoor) gaat het in de top-10 steeds om kernsteden of suburbs (zie tabel 3.3). Die suburbs grenzen veelal aan een grote stad. De A2-as is maar liefst zeven maal vertegenwoordigd, waaronder vier gemeenten uit de regio Amsterdam. Ook de regio Den Haag staat twee maal in deze top-10, bij Den Haag vooral dankzij openbaar bestuur. De volledige top-9 bestaat uit gemeenten uit de Randstad, aangevuld met

’s-Hertogenbosch. In de top-10 voor materiaalgeoriënteerde activiteiten resulteerden slechts twee top-10 noteringen voor de Randstad.

Tabel 3.3 Top-10 economische prestaties informatiegeoriënteerde activiteiten, 2024

Positie 2024	2014	Gemeente	Type gemeente	Typering
1	1	Ouder-Amstel	Suburb	A2
2	5	Utrecht	Kernstad	A2
3	4	Amsterdam	Kernstad	A2
4	6	Bunnik	Suburb	A2
5	2	Rijswijk	Suburb	
6	8	Amstelveen	Suburb	A2
7	15	Renswoude	Landelijke gemeente	
8	19	Haarlemmermeer	Kernstad	A2
9	9	Den Haag	Kernstad	
10	14	‘s-Hertogenbosch	Kernstad	A2

Informatiegeoriënteerde activiteiten kennen, veel meer dan materiaalgeoriënteerde activiteiten, een stedelijke oriëntatie. Terwijl 24 van de 29 kernsteden in een omgeving liggen met een bovengemiddelde score op informatiegeoriënteerde activiteiten, geldt dat voor slechts twaalf van de 29 kernsteden bovengemiddelde scores resulteren op materiaalgeoriënteerde activiteiten voor de regio waar zij in liggen. De meest verstedelijkte delen van de Randstad scoren bovengemiddeld op economische prestaties voor informatiegeoriënteerde activiteiten. Dat geldt vooral voor de Noordvleugel. Buiten de Randstad realiseren diverse kernsteden ruim bovengemiddelde scores, zoals Eindhoven en ’s-Hertogenbosch in het zuiden, Arnhem, Apeldoorn en Zwolle in het oosten en Leeuwarden en Groningen in het noorden.

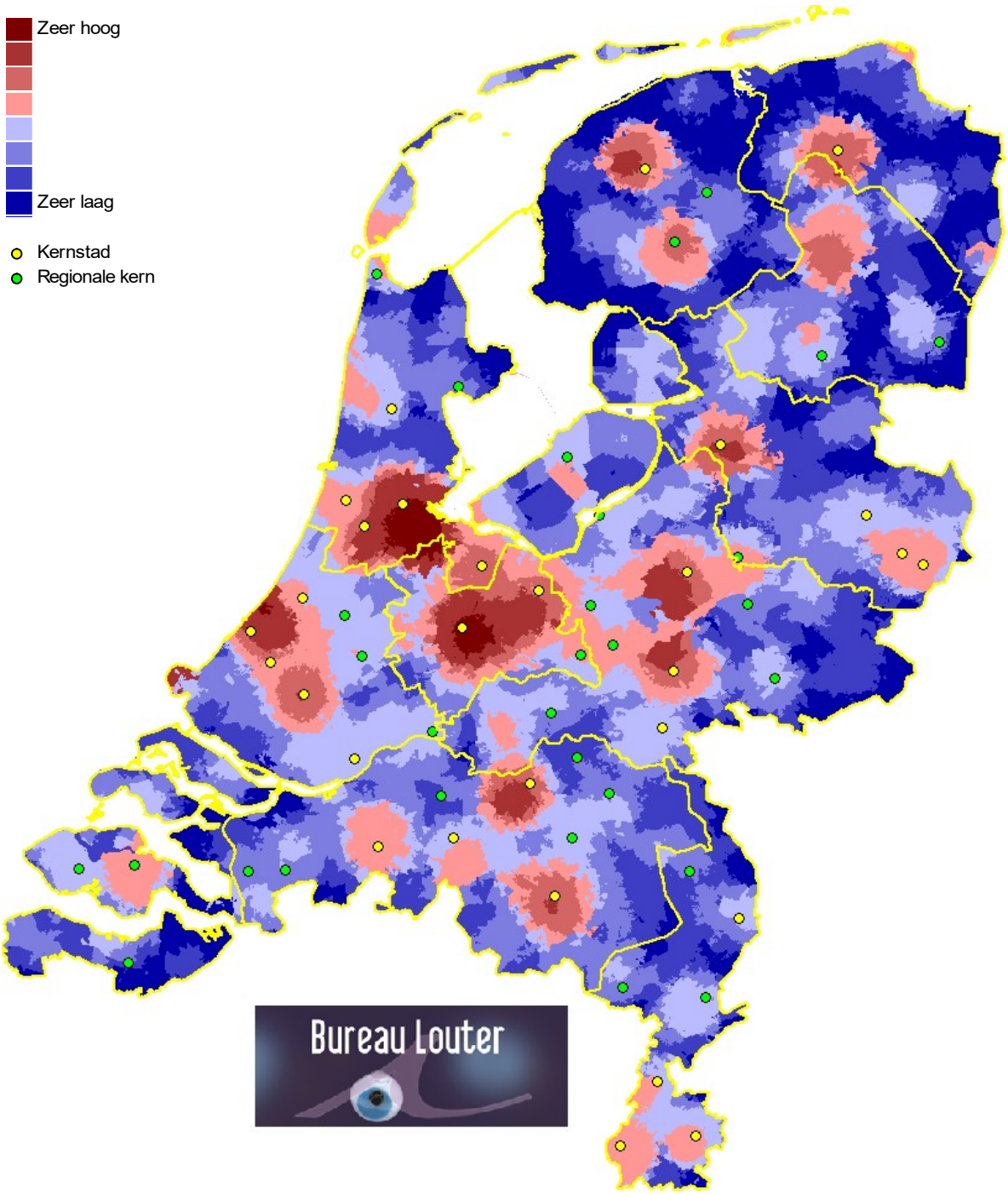
Economische prestaties personengeoriënteerde activiteiten

Hiertoe worden gerekend bedrijven en instellingen die rechtstreeks diensten verlenen aan consumenten. Dat gaat om detailhandel, vrijetijdsactiviteiten, zorg en onderwijs (zie tabel 1.1). Dit type activiteiten is vooral gevestigd in woonwijken of op specifieke voorzieningenlocaties.

Zeer opvallend is hier dat drie Friese Waddeneilanden de top-3 leveren. Een verklaring is dat bij de berekeningen wordt gecorrigeerd voor bevolkingsomvang. Op die manier zijn het niet altijd de grootste gemeenten die goed presteren, maar kunnen ook kleine gemeenten met veel bedrijvigheid per inwoner hoog scoren. Bij de drie Waddeneilanden gaat het vooral om vrijetijdsactiviteiten en detailhandel (niet alleen gericht op de eigen bewoners, maar ook op bezoekers). Daarnaast staan onder andere drie kernsteden met een universiteit en een academisch ziekenhuis in de top-10. Goes en Zwolle vervullen een belangrijke rol als dienstencentrum binnen hun regio, Ermelo scoort hoog op zorg (vooral ’s-Heeren Loo) en recreatie en toerisme. Laren tenslotte vervult een belangrijke (luxe) winkelfunctie voor een omvangrijke regio.

De posities in de ranglijst veranderden weinig tussen 2014 en 2024. Voor de gemeenten in de top-10 in 2024 was de laagste positie in 2014 plaats 12 (Groningen). Alleen Leiden en Groningen zijn (licht) opgeklommen naar de top-10. Ameland maakte een grote sprong (van 10 naar 1), maar omdat het hier om een zeer kleine gemeente gaat, kan dat een geringe ontwikkeling in absolute zin betreffen.

Figuur 3.4 Economische prestaties informatiegeoriënteerde activiteiten, 10 kilometer potentiaal

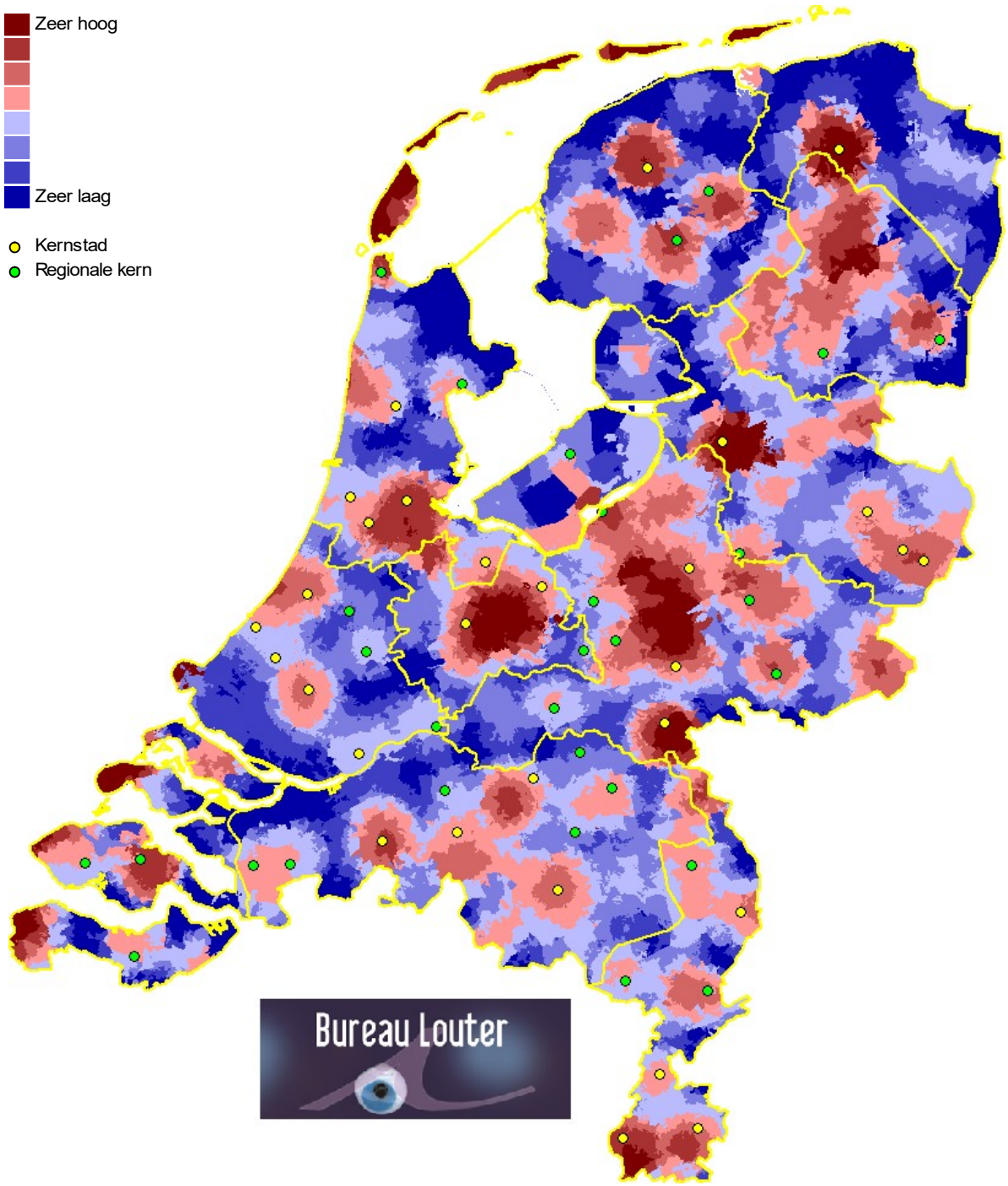
Uit het kaartbeeld met de potentiaalscores voor economische prestaties voor personengeoriënteerde activiteiten in 2024 (zie figuur 3.5) resulteert geen ruimtelijk patroon met duidelijke ‘zones’, zoals bij de kaarten voor materiaalgeoriënteerde en informatiegeoriënteerde activiteiten, maar een vlekkenpatroon rond de meeste kernsteden en een meerderheid van de regionale kernen. Amsterdam en Utrecht (en de gebieden ten oosten daarvan) scoren hoog, maar dat geldt ook voor sommige kernsteden die een

universiteit en een academisch ziekenhuis combineren (Groningen, Nijmegen en Maastricht) en voor Zwolle. Daarnaast ontlenen delen van Nederland hun hoge score op personengeoriënteerde activiteiten aan een toeristisch-recreatieve functie. Naast stedelijk toerisme (vooral Amsterdam) geldt dat voor delen van de Noordzeekust (vooral de Waddeneilanden en de Zeeuwse kust), de Veluwe en zuidelijk Limburg.

Tabel 3.4 Top-10 economische prestaties personengeoriënteerde activiteiten, 2024

Positie				
2024	**2014**	**Gemeente**	**Type gemeente**	**Typering**
1	10	Ameland	Landelijke gemeente	Toerisme
2	1	Vlieland	Landelijke gemeente	Toerisme
3	2	Schiermonnikoog	Landelijke gemeente	Toerisme
4	4	Goes	Regionale kern	
5	7	Zwolle	Kernstad	
6	6	Ermelo	Landelijk gemeente	
7	8	Nijmegen	Kernstad	Universiteit
8	11	Leiden	Kernstad	Universiteit
9	12	Groningen	Kernstad	Universiteit
10	9	Laren	Suburb	

Figuur 3.5 Economische prestaties personengeoriënteerde activiteiten, 10 kilometer potentiaal

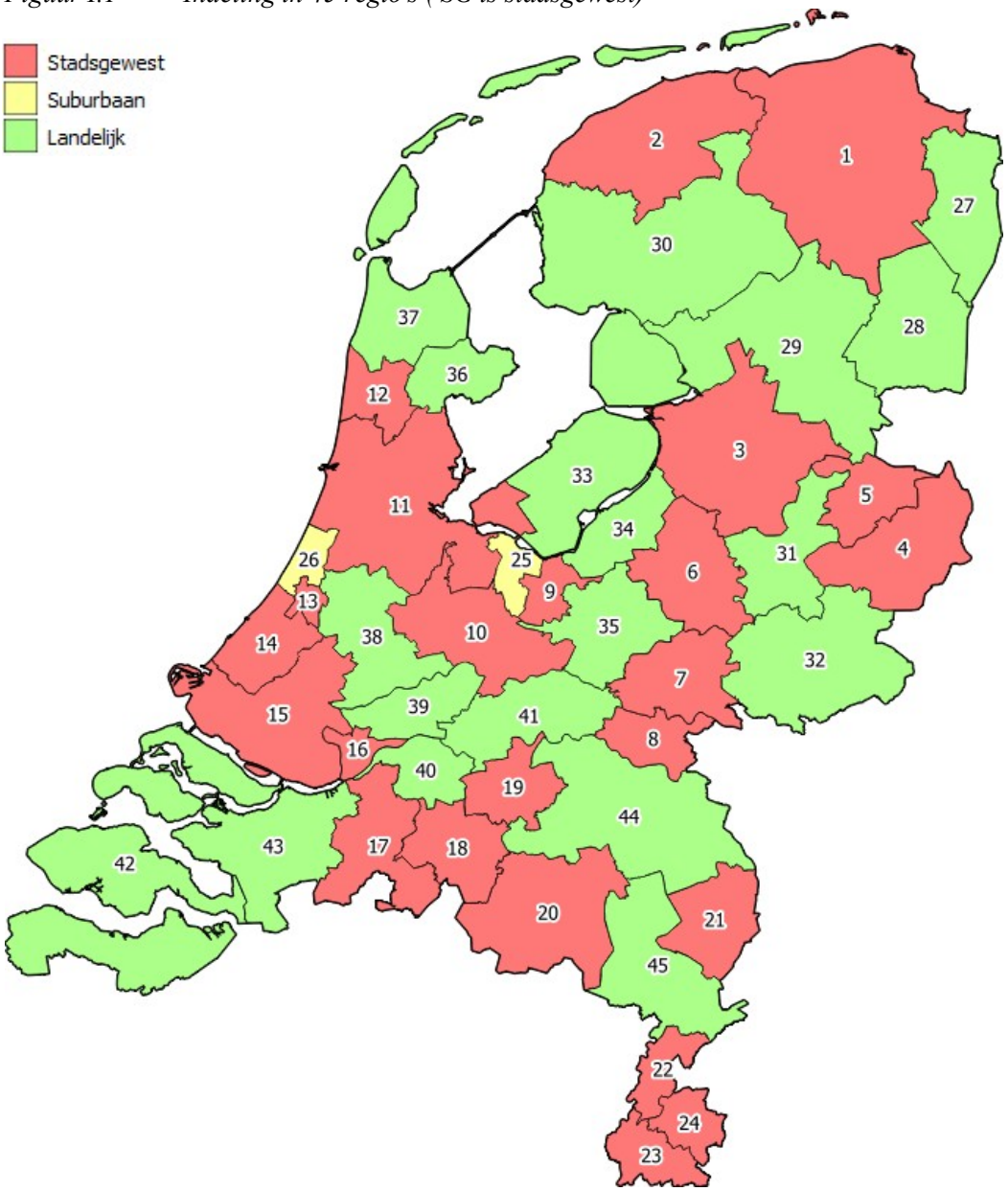

Bijlage I Indeling in gemeentetypen

Op basis van de omvang van pendelstromen zijn gemeentetypen en regio's afgebakend. De 24 stadsgewesten bestaan uit een **kernstad** (en soms nevenkernen) en **suburbane gemeenten**. De kernsteden zijn geselecteerd op grond van hun functie als werkgelegenheidscentrum (met als criterium een minimumgrens aan inkomend woon-werk verkeer). Vervolgens zijn gemeenten waar vandaan minstens 15% van de werkzame beroepsbevolking in de kernstad werkt toegewezen aan het stadsgewest. Binnen de stadsgewesten Amsterdam, Den Haag en Enschede/Hengelo liggen ook enkele subkernen (Haarlemmermeer, Haarlem en Hilversum; Delft; Hengelo). Zij vervullen zelf een belangrijke werkgelegenheidsfunctie, maar zijn tevens in vrij sterke mate gericht op de kernstad (tussen 10% en 20% pendelt naar de hoofdkern). De overgebleven gemeenten zijn onderverdeeld in 19 landelijke gebieden en twee suburbane gebieden. Binnen de landelijke gebieden is veelal sprake van één of meer **regionale kernen** (zie figuur I.2). De enige uitzondering is Oost-Groningen, waar geen sprake is van een duidelijke regionale kern. Regionale kernen zijn gemeenten die niet aan het criterium voldoen om als kernstad te worden geselecteerd, maar toch een belangrijke werkgelegenheidsfunctie en voorzieningenfunctie vervullen voor hun omgeving. Daarnaast zijn er gemeenten in de landelijke gebieden die geen regionale kern zijn. Dat zijn **landelijke gemeenten**. Tenslotte is er nog een derde type gebieden, namelijk suburbane regio's/gebieden. Dat zijn combinaties van gemeenten die niet voldoen aan het criterium dat 15% of meer van hun werkzame beroepsbevolking in één nabijgelegen kernstad werkt, maar waarbij wel een groot deel van de werkzame beroepsbevolking pendelt naar omliggende stadsgewesten. Er zijn twee suburbane regio's, elk zonder een regionale kern, namelijk Duin- en Bollenstreek (gericht op de stadsgewesten Den Haag, Leiden en Amsterdam) en Huizen/Soest (gericht op de stadsgewesten Amsterdam, Utrecht en Amersfoort). Er zijn daardoor twee typen suburbane gemeenten, namelijk 'suburbaan specifiek' (voor een groot deel gericht op één kernstad) en 'suburbaan algemeen' (gericht op verschillende kernsteden). In het rapport wordt dit onderscheid overigens niet gemaakt en wordt gesproken over 'suburbane gemeenten' (de combinatie van beide typen).

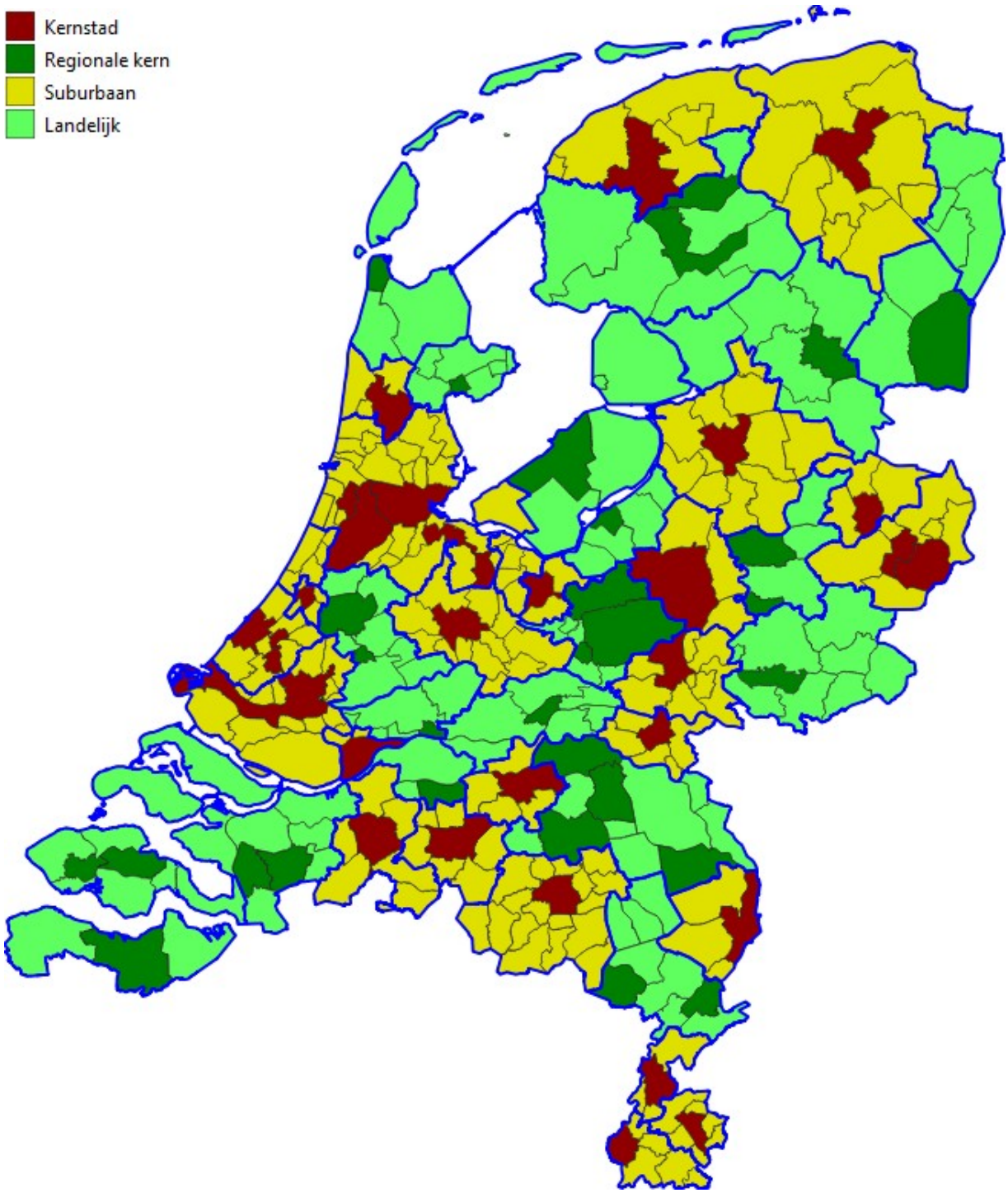
In figuur I.1 staat de indeling in 45 regio’s, in figuur I.2 de indeling in vier gemeentetypen.

Figuur I.1 Indeling in 45 regio's ('SG'is stadsgewest)

1 SG Groningen	16 SG Dordrecht	31 Deventer e.o.
2 SG Leeuwarden	17 SG Breda	32 Achterhoek
3 SG Zwolle	18 SG Tilburg	33 Flevoland
4 SG Enschede/ Hengelo	19 SG 's-Hertogenbosch	34 Noord-Veluwe
5 SG Almelo	20 SG Eindhoven	35 Ede/ Veenendaal e.o.
6 SG Apeldoorn	21 SG Venlo	36 Hoorn e.o.
7 SG Arnhem	22 SG Sittard-Geleen	37 Kop van Noord-Holland
8 SG Nijmegen	23 SG Maastricht	38 Groene Hart
9 SG Amersfoort	24 SG Heerlen	39 Gorinchem e.o.
10 SG Utrecht	25 Soest/ Huizen e.o	40 Waalwijk e.o.
11 SG Amsterdam	26 Duin- en Bollenstreek	41 Tiel e.o.
12 SG Alkmaar	27 Oostelijk Groningen	42 Zeeland
13 SG Leiden	28 Emmen e.o.	43 Westelijk Brabant
14 SG 's-Gravenhage	29 Hoogeveen/ Hardenberg e.o.	44 Oss/ Venray e.o.
15 SG Rotterdam	30 Zuidelijk Frysl├ón	45 Roermond/ Weert e.o.

Figuur I.2 Vier gemeentetypen

Bijlage II Ranglijst gemeenten

In tabel II.1 staat de ranglijst van alle 342 gemeenten in Nederland naar hun economische prestaties in peiljaar 2024. Tevens zijn vermeld de positie voor peiljaar 2014 en de positie voor de ontwikkeling van de economische prestaties in de periode 2014-2024. Weergegeven zijn de provincie en het gemeentetype (kernsteden, regionale kernen, suburbs en landelijke gemeenten; zie bijlage I voor een kaartbeeld).

Tabel II.1 Ranglijst economische prestaties 342 gemeenten

Gemeente	Provincie	Gemeentetype	Positie in 2024	Positie in 2014	Positie ontwikkeling 2014-2024
Ouder-Amstel	Noord-Holland	Suburb	1	1	187
Haarlemmermeer	Noord-Holland	Kernstad	2	3	121
Son en Breugel	Noord-Brabant	Suburb	3	2	219
Veldhoven	Noord-Brabant	Suburb	4	16	34
Zwolle	Overijssel	Kernstad	5	4	155
Nieuwegein	Utrecht	Suburb	6	10	94
Utrecht	Utrecht	Kernstad	7	6	151
Goes	Zeeland	Regionale kern	8	5	242
's-Hertogenbosch	Noord-Brabant	Kernstad	9	8	154
Bunnik	Utrecht	Suburb	10	12	145
Amsterdam	Noord-Holland	Kernstad	11	9	191
Heerenveen	Friesland	Regionale kern	12	25	48
Eindhoven	Noord-Brabant	Kernstad	13	11	192
Apeldoorn	Gelderland	Kernstad	14	17	122
Gorinchem	Zuid-Holland	Regionale kern	15	14	169
Heerlen	Limburg	Kernstad	16	23	76
Roermond	Limburg	Regionale kern	17	18	161
Barneveld	Gelderland	Regionale kern	18	19	162
Sliedrecht	Zuid-Holland	Landelijk	19	15	211
Oldenzaal	Overijssel	Suburb	20	29	103
Breda	Noord-Brabant	Kernstad	21	22	153
Almelo	Overijssel	Kernstad	22	34	77
Rotterdam	Zuid-Holland	Kernstad	23	26	150
Duiven	Gelderland	Suburb	24	73	10
Zeist	Utrecht	Suburb	25	13	284
Hengelo	Overijssel	Kernstad	26	24	158
Amersfoort	Utrecht	Kernstad	27	21	224
Beek	Limburg	Suburb	28	45	71
Sittard-Geleen	Limburg	Kernstad	29	31	124
Zoeterwoude	Zuid-Holland	Suburb	30	7	324
Doetinchem	Gelderland	Regionale kern	31	35	128
Bladel	Noord-Brabant	Suburb	32	38	141
Assen	Drenthe	Suburb	33	52	46
Arnhem	Gelderland	Kernstad	34	27	194
Oirschot	Noord-Brabant	Suburb	35	30	254
Leiden	Zuid-Holland	Kernstad	36	56	45
Groningen	Groningen	Kernstad	37	51	72
Maashorst	Noord-Brabant	Regionale kern	38	46	95
Rijssen-Holten	Overijssel	Landelijk	39	97	9
Texel	Noord-Holland	Landelijk	40	54	90
Amstelveen	Noord-Holland	Suburb	41	43	157
Ermelo	Gelderland	Landelijk	42	50	108
Leeuwarden	Friesland	Kernstad	43	42	156
Maastricht	Limburg	Kernstad	44	37	225
Alkmaar	Noord-Holland	Kernstad	45	40	196
Tiel	Gelderland	Regionale kern	46	41	204
Woerden	Utrecht	Suburb	47	32	267
Meppel	Drenthe	Suburb	48	33	271

Tabel II.1 Ranglijst economische prestaties 342 gemeenten, vervolg

Gemeente	Provincie	Gemeentetype	Positie in 2024	Positie in 2014	Positie ontwikkeling 2014-2024
Nijmegen	Gelderland	Kernstad	49	49	152
Venlo	Limburg	Kernstad	50	39	227
Dordrecht	Zuid-Holland	Kernstad	51	80	20
Enschede	Overijssel	Kernstad	52	67	73
Barendrecht	Zuid-Holland	Suburb	53	59	97
Houten	Utrecht	Suburb	54	82	33
Smallingerland	Friesland	Regionale kern	55	72	78
Nijkerk	Gelderland	Suburb	56	58	165
Capelle aan den IJssel	Zuid-Holland	Suburb	57	55	160
Harderwijk	Gelderland	Regionale kern	58	75	50
Rijswijk	Zuid-Holland	Suburb	59	20	326
Meierijstad	Noord-Brabant	Regionale kern	60	63	159
Ede	Gelderland	Regionale kern	61	57	195
Vught	Noord-Brabant	Suburb	62	90	36
Waalwijk	Noord-Brabant	Regionale kern	63	76	79
Hilversum	Noord-Holland	Kernstad	64	36	310
Baarn	Utrecht	Suburb	65	44	295
Deventer	Overijssel	Regionale kern	66	69	123
Venray	Limburg	Regionale kern	67	47	290
De Bilt	Utrecht	Suburb	68	89	54
Leusden	Utrecht	Suburb	69	84	104
Tilburg	Noord-Brabant	Kernstad	70	65	193
Zaltbommel	Gelderland	Landelijk	71	64	208
Weert	Limburg	Regionale kern	72	53	289
Noordwijk	Zuid-Holland	Suburb	73	77	130
Nunspeet	Gelderland	Landelijk	74	96	85
Aalsmeer	Noord-Holland	Suburb	75	94	82
Ridderkerk	Zuid-Holland	Suburb	76	99	52
Hoogeveen	Drenthe	Regionale kern	77	88	96
Overbetuwe	Gelderland	Suburb	78	146	8
Diemen	Noord-Holland	Suburb	79	28	334
West Betuwe	Gelderland	Landelijk	80	104	47
Etten-Leur	Noord-Brabant	Suburb	81	81	166
Gilze en Rijen	Noord-Brabant	Suburb	82	103	86
Bergen op Zoom	Noord-Brabant	Regionale kern	83	86	126
Vijfheerenlanden	Utrecht	Landelijk	84	61	285
Renswoude	Utrecht	Landelijk	85	113	44
Westland	Zuid-Holland	Suburb	86	66	281
Delft	Zuid-Holland	Kernstad	87	74	226
Gouda	Zuid-Holland	Regionale kern	88	70	264
Terneuzen	Zeeland	Regionale kern	89	68	288
Gennep	Limburg	Landelijk	90	116	69
Ameland	Friesland	Landelijk	91	127	31
Roosendaal	Noord-Brabant	Regionale kern	92	85	229
Oisterwijk	Noord-Brabant	Suburb	93	108	101
Schagen	Noord-Holland	Landelijk	94	109	98
Eersel	Noord-Brabant	Suburb	95	48	331
Boxtel	Noord-Brabant	Landelijk	96	95	172

Tabel II.1 Ranglijst economische prestaties 342 gemeenten, vervolg

Gemeente	Provincie	Gemeentetype	Positie in 2024	Positie in 2014	Positie ontwikkeling 2014-2024
Oosterhout	Noord-Brabant	Suburb	97	71	287
Veenendaal	Utrecht	Regionale kern	98	112	93
Middelburg	Zeeland	Regionale kern	99	60	319
Oost Gelre	Gelderland	Landelijk	100	134	59
Zwijndrecht	Zuid-Holland	Suburb	101	149	24
Voorst	Gelderland	Suburb	102	101	180
Moerdijk	Noord-Brabant	Landelijk	103	98	171
Zoetermeer	Zuid-Holland	Suburb	104	126	92
Neder-Betuwe	Gelderland	Landelijk	105	168	16
Utrechtse Heuvelrug	Utrecht	Suburb	106	92	236
Midden-Delfland	Zuid-Holland	Suburb	107	224	3
Velsen	Noord-Holland	Suburb	108	100	200
Raalte	Overijssel	Suburb	109	167	15
Laren	Noord-Holland	Suburb	110	91	280
Haarlem	Noord-Holland	Kernstad	111	122	120
Best	Noord-Brabant	Suburb	112	62	327
's-Gravenhage	Zuid-Holland	Kernstad	113	93	259
Ommen	Overijssel	Suburb	114	147	67
Helmond	Noord-Brabant	Suburb	115	107	197
Hardinxveld-Giessendam	Zuid-Holland	Landelijk	116	144	68
Zwartewaterland	Overijssel	Suburb	117	153	39
Oss	Noord-Brabant	Regionale kern	118	142	74
Schouwen-Duiveland	Zeeland	Landelijk	119	152	56
Geertruidenberg	Noord-Brabant	Landelijk	120	125	183
Lelystad	Flevoland	Regionale kern	121	106	228
Winterswijk	Gelderland	Landelijk	122	132	137
Gooise Meren	Noord-Holland	Suburb	123	102	265
Bunschoten	Utrecht	Suburb	124	162	40
Veendam	Groningen	Suburb	125	124	176
Lansingerland	Zuid-Holland	Suburb	126	174	21
Papendrecht	Zuid-Holland	Suburb	127	140	135
Urk	Flevoland	Landelijk	128	217	6
Land van Cuijk	Noord-Brabant	Landelijk	129	151	75
Westerveld	Drenthe	Landelijk	130	119	218
Dinkelland	Overijssel	Suburb	131	160	62
Noordoostpolder	Flevoland	Landelijk	132	118	235
Zutphen	Gelderland	Regionale kern	133	87	312
Wijchen	Gelderland	Suburb	134	181	25
Hoorn	Noord-Holland	Regionale kern	135	120	230
Elburg	Gelderland	Landelijk	136	155	112
Terschelling	Friesland	Landelijk	137	200	19
Goeree-Overflakkee	Zuid-Holland	Landelijk	138	139	163
Staphorst	Overijssel	Suburb	139	169	70
Putten	Gelderland	Landelijk	140	189	27
Soest	Utrecht	Suburb	141	123	237
Alblasserdam	Zuid-Holland	Landelijk	142	179	42
Den Helder	Noord-Holland	Regionale kern	143	121	266
IJsselstein	Utrecht	Suburb	144	157	134

Tabel II.1 Ranglijst economische prestaties 342 gemeenten, vervolg

Gemeente	Provincie	Gemeentetype	Positie in 2024	Positie in 2014	Positie ontwikkeling 2014-2024
Schiermonnikoog	Friesland	Landelijk	145	234	7
Sluis	Zeeland	Landelijk	146	138	214
Valkenswaard	Noord-Brabant	Suburb	147	83	328
Bodegraven-Reeuwijk	Zuid-Holland	Landelijk	148	111	293
Asten	Noord-Brabant	Landelijk	149	129	255
Oostzaan	Noord-Holland	Suburb	150	270	1
Schiedam	Zuid-Holland	Suburb	151	115	298
Lochem	Gelderland	Landelijk	152	161	136
Alphen aan den Rijn	Zuid-Holland	Regionale kern	153	130	262
Zeewolde	Flevoland	Landelijk	154	114	305
Culemborg	Gelderland	Suburb	155	105	315
Hardenberg	Overijssel	Landelijk	156	143	202
Súdwest-Fryslân	Friesland	Landelijk	157	150	199
Epe	Gelderland	Suburb	158	190	58
Horst aan de Maas	Limburg	Suburb	159	164	167
Stichtse Vecht	Utrecht	Suburb	160	158	201
Baarle-Nassau	Noord-Brabant	Suburb	161	78	339
Lisse	Zuid-Holland	Suburb	162	145	250
Emmen	Drenthe	Regionale kern	163	137	263
Kampen	Overijssel	Suburb	164	201	32
Zaanstad	Noord-Holland	Suburb	165	135	261
Hof van Twente	Overijssel	Suburb	166	141	272
Deurne	Noord-Brabant	Landelijk	167	156	245
Hilvarenbeek	Noord-Brabant	Suburb	168	183	144
Teylingen	Zuid-Holland	Suburb	169	154	243
Opsterland	Friesland	Landelijk	170	215	37
Hoeksche Waard	Zuid-Holland	Suburb	171	184	125
Dalfsen	Overijssel	Suburb	172	207	60
Halderberge	Noord-Brabant	Landelijk	173	252	5
Zevenaar	Gelderland	Suburb	174	171	168
Harlingen	Friesland	Suburb	175	195	89
Wijdemeren	Noord-Holland	Suburb	176	185	110
Someren	Noord-Brabant	Landelijk	177	165	252
Haaksbergen	Overijssel	Suburb	178	178	182
Dijk en Waard	Noord-Holland	Suburb	179	148	283
Cranendonck	Noord-Brabant	Suburb	180	173	216
Veere	Zeeland	Landelijk	181	249	13
Oude IJsselstreek	Gelderland	Landelijk	182	211	55
Tynaarlo	Drenthe	Suburb	183	212	57
Leiderdorp	Zuid-Holland	Suburb	184	192	138
Uithoorn	Noord-Holland	Suburb	185	79	341
Beverwijk	Noord-Holland	Suburb	186	110	333
Noordenveld	Drenthe	Suburb	187	203	105
De Fryske Marren	Friesland	Landelijk	188	220	49
Oudewater	Utrecht	Landelijk	189	196	148
Hellendoorn	Overijssel	Landelijk	190	202	99
Echt-Susteren	Limburg	Suburb	191	205	102
Enkhuizen	Noord-Holland	Landelijk	192	177	217

Tabel II.1 Ranglijst economische prestaties 342 gemeenten, vervolg

Gemeente	Provincie	Gemeentetype	Positie in 2024	Positie in 2014	Positie ontwikkeling 2014-2024
Eemsdelta	Groningen	Suburb	193	170	268
Coevorden	Drenthe	Landelijk	194	191	205
Tubbergen	Overijssel	Suburb	195	237	41
Woudenberg	Utrecht	Landelijk	196	136	321
Renkum	Gelderland	Suburb	197	218	84
Rheden	Gelderland	Suburb	198	175	269
Montfoort	Utrecht	Suburb	199	199	188
Landsmeer	Noord-Holland	Suburb	200	261	14
Wassenaar	Zuid-Holland	Suburb	201	117	337
Wierden	Overijssel	Suburb	202	298	2
Gemert-Bakel	Noord-Brabant	Landelijk	203	163	303
Kapelle	Zeeland	Landelijk	204	254	18
Midden-Drenthe	Drenthe	Landelijk	205	198	207
Heeze-Leende	Noord-Brabant	Suburb	206	182	278
Borsele	Zeeland	Landelijk	207	272	11
Medemblik	Noord-Holland	Landelijk	208	204	164
Almere	Flevoland	Suburb	209	187	260
De Ronde Venen	Utrecht	Suburb	210	172	302
Waddinxveen	Zuid-Holland	Landelijk	211	128	335
Oldebroek	Gelderland	Suburb	212	250	38
Molenlanden	Zuid-Holland	Landelijk	213	263	17
Zuidplas	Zuid-Holland	Suburb	214	256	22
Berkelland	Gelderland	Landelijk	215	193	240
Oegstgeest	Zuid-Holland	Suburb	216	294	4
Bergeijk	Noord-Brabant	Suburb	217	159	320
Bernheze	Noord-Brabant	Landelijk	218	208	246
Nederweert	Limburg	Landelijk	219	243	88
Loon op Zand	Noord-Brabant	Suburb	220	235	111
Vlissingen	Zeeland	Landelijk	221	188	291
Wageningen	Gelderland	Landelijk	222	180	300
Scherpenzeel	Gelderland	Landelijk	223	227	149
Nuenen c.a.	Noord-Brabant	Suburb	224	247	66
Druten	Gelderland	Landelijk	225	133	338
Edam-Volendam	Noord-Holland	Suburb	226	197	292
Peel en Maas	Limburg	Suburb	227	213	238
Albrandswaard	Zuid-Holland	Suburb	228	166	323
Vlieland	Friesland	Landelijk	229	186	309
Leudal	Limburg	Landelijk	230	239	133
Oldambt	Groningen	Landelijk	231	210	241
Maasgouw	Limburg	Landelijk	232	226	181
Hattem	Gelderland	Suburb	233	253	91
Huizen	Noord-Holland	Suburb	234	214	270
Opmeer	Noord-Holland	Landelijk	235	232	221
Bronckhorst	Gelderland	Landelijk	236	269	35
Geldrop-Mierlo	Noord-Brabant	Suburb	237	176	322
Nieuwkoop	Zuid-Holland	Landelijk	238	229	209
Olst-Wijhe	Overijssel	Suburb	239	271	29
Katwijk	Zuid-Holland	Suburb	240	246	127

Tabel II.1 Ranglijst economische prestaties 342 gemeenten, vervolg

Gemeente	Provincie	Gemeentetype	Positie in 2024	Positie in 2014	Positie ontwikkeling 2014-2024
Heerde	Gelderland	Suburb	241	219	276
Westerkwartier	Groningen	Suburb	242	225	232
Steenwijkerland	Overijssel	Landelijk	243	231	239
Bergen (NH.)	Noord-Holland	Suburb	244	268	61
Weststellingwerf	Friesland	Landelijk	245	265	63
Stadskanaal	Groningen	Landelijk	246	251	173
Woensdrecht	Noord-Brabant	Landelijk	247	131	342
Dongen	Noord-Brabant	Suburb	248	236	247
Heusden	Noord-Brabant	Suburb	249	283	23
Laarbeek	Noord-Brabant	Suburb	250	228	275
Tholen	Zeeland	Landelijk	251	282	26
Goirle	Noord-Brabant	Suburb	252	233	273
Krimpenerwaard	Zuid-Holland	Landelijk	253	240	234
Dronten	Flevoland	Landelijk	254	223	301
Berg en Dal	Gelderland	Suburb	255	273	81
Heemstede	Noord-Holland	Suburb	256	221	306
Brummen	Gelderland	Suburb	257	262	142
Ooststellingwerf	Friesland	Landelijk	258	278	87
Montferland	Gelderland	Landelijk	259	222	313
Heiloo	Noord-Holland	Suburb	260	241	274
Hillegom	Zuid-Holland	Suburb	261	194	329
Blaricum	Noord-Holland	Suburb	262	230	308
Twenterand	Overijssel	Suburb	263	306	12
Aalten	Gelderland	Landelijk	264	264	178
Eemnes	Utrecht	Suburb	265	279	119
Noord-Beveland	Zeeland	Landelijk	266	216	325
Kaag en Braassem	Zuid-Holland	Landelijk	267	259	210
Het Hogeland	Groningen	Suburb	268	288	51
Boekel	Noord-Brabant	Landelijk	269	255	258
Hulst	Zeeland	Landelijk	270	242	304
Valkenburg aan de Geul	Limburg	Suburb	271	260	257
Reimerswaal	Zeeland	Landelijk	272	258	251
Altena	Noord-Brabant	Landelijk	273	238	311
De Wolden	Drenthe	Landelijk	274	291	65
Krimpen aan den IJssel	Zuid-Holland	Suburb	275	209	336
Waalre	Noord-Brabant	Suburb	276	257	296
Stein	Limburg	Suburb	277	245	316
Kerkrade	Limburg	Suburb	278	297	53
Sint-Michielsgestel	Noord-Brabant	Suburb	279	285	106
Borne	Overijssel	Suburb	280	287	139
Aa en Hunze	Drenthe	Suburb	281	303	64
Rhenen	Utrecht	Landelijk	282	274	253
Losser	Overijssel	Suburb	283	286	140
Drimmelen	Noord-Brabant	Suburb	284	284	175
Noardeast-Fryslân	Friesland	Suburb	285	290	131
Midden-Groningen	Groningen	Suburb	286	275	233
Westerwolde	Groningen	Landelijk	287	299	109
Pijnacker-Nootdorp	Zuid-Holland	Suburb	288	267	286

Tabel II.1 Ranglijst economische prestaties 342 gemeenten, vervolg

Gemeente	Provincie	Gemeentetype	Positie in 2024	Positie in 2014	Positie ontwikkeling 2014-2024
Heumen	Gelderland	Suburb	289	276	256
Maasdriel	Gelderland	Suburb	290	206	340
West Maas en Waal	Gelderland	Landelijk	291	296	143
Eijsden-Margraten	Limburg	Suburb	292	289	212
Voorne aan Zee	Zuid-Holland	Suburb	293	281	231
Zundert	Noord-Brabant	Suburb	294	244	330
Purmerend	Noord-Holland	Suburb	295	277	282
Gulpen-Wittem	Limburg	Suburb	296	307	115
Doesburg	Gelderland	Landelijk	297	292	222
Castricum	Noord-Holland	Suburb	298	266	314
Lopik	Utrecht	Landelijk	299	280	279
Beuningen	Gelderland	Suburb	300	301	177
Vlaardingen	Zuid-Holland	Suburb	301	248	332
Lingewaard	Gelderland	Suburb	302	315	80
Beekdaelen	Limburg	Suburb	303	293	244
Voorschoten	Zuid-Holland	Suburb	304	326	28
Waadhoeke	Friesland	Suburb	305	302	203
Bergen (L.)	Limburg	Landelijk	306	316	117
Tytsjerksteradiel	Friesland	Suburb	307	317	83
Buren	Gelderland	Landelijk	308	305	174
Steenbergen	Noord-Brabant	Landelijk	309	304	248
Hendrik-Ido-Ambacht	Zuid-Holland	Suburb	310	320	100
Hollands Kroon	Noord-Holland	Landelijk	311	314	129
Zandvoort	Noord-Holland	Suburb	312	327	43
Reusel-De Mierden	Noord-Brabant	Suburb	313	332	30
Alphen-Chaam	Noord-Brabant	Suburb	314	321	118
Nissewaard	Zuid-Holland	Suburb	315	312	198
Koggenland	Noord-Holland	Landelijk	316	311	213
Leidschendam-Voorburg	Zuid-Holland	Suburb	317	295	299
Borger-Odoorn	Drenthe	Landelijk	318	318	179
Bloemendaal	Noord-Holland	Suburb	319	313	215
Wormerland	Noord-Holland	Suburb	320	300	297
Maassluis	Zuid-Holland	Suburb	321	319	206
Meerssen	Limburg	Suburb	322	310	277
Beesel	Limburg	Suburb	323	329	116
Achtkarspelen	Friesland	Landelijk	324	309	294
Uitgeest	Noord-Holland	Suburb	325	322	220
Wijk bij Duurstede	Utrecht	Suburb	326	308	307
Waterland	Noord-Holland	Suburb	327	328	186
Mook en Middelaar	Limburg	Suburb	328	324	223
Landgraaf	Limburg	Suburb	329	330	132
Rucphen	Noord-Brabant	Landelijk	330	325	249
Heemskerk	Noord-Holland	Suburb	331	331	170
Drechterland	Noord-Holland	Landelijk	332	336	113
Brunssum	Limburg	Suburb	333	337	107
Roerdalen	Limburg	Landelijk	334	335	185
Stede Broec	Noord-Holland	Landelijk	335	334	184
Voerendaal	Limburg	Suburb	336	338	147

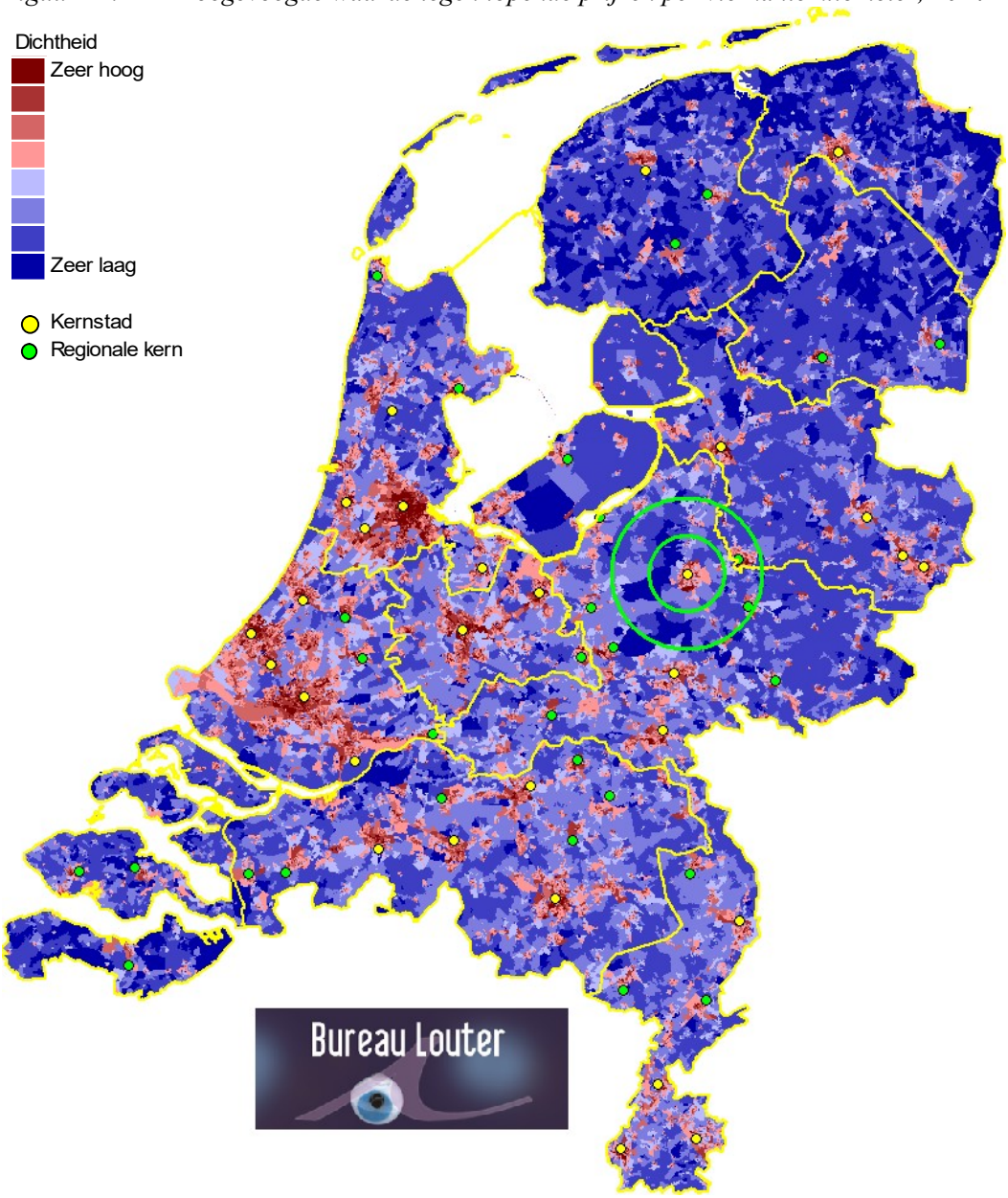
Tabel II.1 Ranglijst economische prestaties 342 gemeenten, vervolg

Gemeente	Provincie	Gemeentetype	Positie in 2024	Positie in 2014	Positie ontwikkeling 2014-2024
Dantumadiel	Friesland	Suburb	337	323	317
Pekela	Groningen	Landelijk	338	340	146
Vaals	Limburg	Suburb	339	339	189
Westervoort	Gelderland	Suburb	340	342	114
Simpelveld	Limburg	Suburb	341	341	190
Rozendaal	Gelderland	Suburb	342	333	318

Bijlage III Toelichting potentiaalscores

De basisgegevens zijn in dit rapport bepaald op het niveau van alle (ruim 33 duizend) 5-positie postcodes (de vier cijfers en de eerste letter; verder aangeduid als ‘pc5’) in Nederland. Ruimtelijke verschillen in economische prestaties kunnen worden bepaald op het niveau van regio’s, gemeenten, delen van gemeenten en zelfs pc5-gebieden. Weergeven van scores op pc5-niveau leidt tot een mozaïek dat zeer nauwkeurig is, maar waarin het overzicht enigszins ontbreekt. In figuur III.1 staat ter illustratie een kaart op het niveau van individuele pc5-gebieden voor Nederland van de toegevoegde waarde per vierkante kilometer.

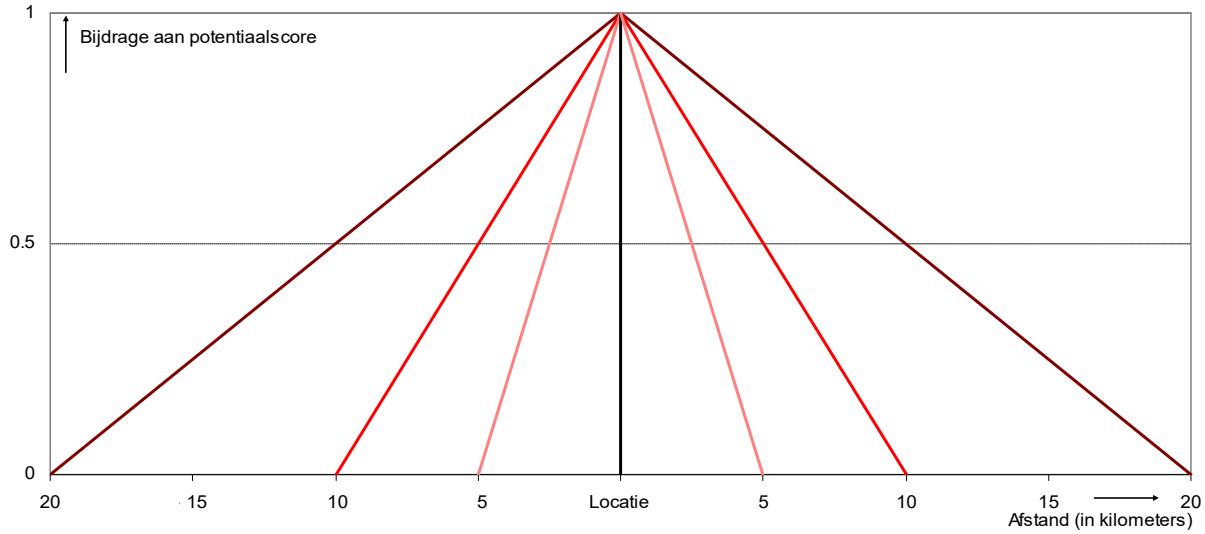
Figuur III.1 Toegevoegde waarde tegen lopende prijzen per vierkante kilometer, 2024

Nationaal gemiddelde ligt bij overgang van blauw naar rood. De groene cirkels geven afstanden van tien en twintig kilometer tot het stadhuis van Apeldoorn aan.

Om het algemene patroon te kunnen ontwaren zijn zogenaamde ‘potentiaalkaarten’ opgesteld. Potentiaalkaarten kunnen worden beschouwd als ‘ruimtelijk-voortschrijdende gemiddelden’. Er wordt voor elk punt op de kaart (hier de centroïdes van de pc5-gebieden) een score bepaald op basis van de scores voor omliggende pc5-gebieden binnen een bepaalde straal. De bijdrage aan de score neemt daarbij recht evenredig af met de afstand.
Er kan gebruik worden gemaakt van verschillende ‘resolutieniveaus’, bijvoorbeeld een maximale afstand van 5 kilometer, een maximale afstand van 10 kilometer of een maximale afstand van 20 kilometer (zie figuur II.2). Dan resulteren respectievelijk 5 kilometer potentiaalkaarten, 10 kilometer potentiaalkaarten en 20 kilometer potentiaalkaarten. In deze notitie wordt veelal gebruik gemaakt van 10 kilometer potentiaalkaarten, met één uitzondering (20 kilometer potentiaalscores voor de economische prestaties voor de totale bedrijvigheid). Bij een 10 kilometer potentiaalkaart worden lokale verschillen beter zichtbaar, bij een 20 kilometer potentiaalkaart ligt het accent meer bij globale verschillen op regionaal niveau. In figuur III.1 zijn ter illustratie stralen van 10 en 20 kilometer rond het stadhuis van Apeldoorn weergegeven.

Figuur III.2 Verband afstand en bijdrage aan potentiaalscores

Als voorbeeld van de ruimtelijke reikwijdte zijn in figuur II.1 stralen van 10 kilometer en 20 kilometer geplaatst rond Apeldoorn (het adres waar het stadhuis staat).